

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาবারมีความเป็นผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี สรุปผล ดังนี้

1. ความมุ่งหมายของงานวิจัย
2. วิธีดำเนินงานวิจัย
3. สรุปผลงานวิจัย
4. อภิปรายผล
5. ข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของงานวิจัย

1. เพื่อศึกษาบาร์มีความเป็นผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี
2. เพื่อเปรียบเทียบบาร์มีความเป็นผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี ที่มีสถานภาพแตกต่างกัน

วิธีดำเนินงานวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี ปีการศึกษา 2557 จำนวน 2,627 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 348 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม (questionnaire) ประเภทคำถามปลายปิด (closed form) แบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ ที่มีค่าความเที่ยงตรงของข้อคำถาม เท่ากับ 1.00 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.976 ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง และได้รับแบบสอบถามกลับคืนจำนวน 348 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป เพื่อหาความถี่ (frequency) ค่าร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) การทดสอบที (t-test) และวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one-way ANOVA) โดยใช้สถิติทดสอบเอฟ (f-test) ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการทดสอบรายคู่ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's method)

สรุปผลงานวิจัย

บารมีความเป็นผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา และครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี ผลสรุป ดังนี้

1. บารมีความเป็นผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ในภาพรวม มีพฤติกรรมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านวัฒนธรรม ด้านสัญลักษณ์ ด้านการศึกษา ด้านมนุษย และด้านเทคนิค

1.1 ด้านเทคนิค ในภาพรวม มีพฤติกรรม อยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การใช้แผนพัฒนาคุณภาพทางการศึกษา รองลงมา คือ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมในการจัดทำแผนกลยุทธ์ และการใช้แผนกลยุทธ์บริหารงานให้บรรลุเป้าหมาย ส่วนค่าเฉลี่ยอันดับสุดท้าย คือ การจัดระบบการให้รางวัลแก่บุคลากรอย่างมีแบบแผน

1.2 ด้านมนุษย ในภาพรวม มีพฤติกรรม อยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ เสริมสร้างบุคลากรให้มีส่วนร่วมในการดำเนินงาน รองลงมา คือ พัฒนาบุคลากรเพิ่มพูนความรู้ความสามารถอยู่เสมอ และทำงานโปร่งใส ให้ความเสมอภาคต่อผู้ใต้บังคับบัญชา ส่วนค่าเฉลี่ยอันดับสุดท้าย คือ เป็นผู้ฟังที่ดีพร้อมรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ใต้บังคับบัญชาและผู้อื่น

1.3 ด้านการศึกษา ในภาพรวม มีพฤติกรรม อยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ใช้ความรู้ คุณธรรมจริยธรรมในการดำเนินการ รองลงมา คือ การนำผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนมาใช้ในการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนของครูในโรงเรียน และการใช้เทคโนโลยี นวัตกรรมในการดำเนินการ ส่วนค่าเฉลี่ยอันดับสุดท้าย คือ มีการบริหารจัดการศึกษารูปแบบใหม่ๆ

1.4 ด้านสัญลักษณ์ ในภาพรวมมีพฤติกรรม อยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สร้างคุณค่าและประโยชน์ให้แก่สถานศึกษาและสังคม รองลงมา คือ มองการณ์ไกล เพื่อสร้างโอกาสและสู่ทางใหม่ และมีความสามารถอธิบายให้คนอื่นเข้าใจได้ชัดเจนตามวัตถุประสงค์ ส่วนค่าเฉลี่ยอันดับสุดท้าย คือ ให้ความสำคัญกับ ความเชื่อ บรรทัดฐานและค่านิยม ในการสร้างภาพและเป้าหมายการทำงานของสถานศึกษา

1.5 ด้านวัฒนธรรม ในภาพรวม มีพฤติกรรมอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การดำเนินการมุ่งความสำคัญที่ผลลัพธ์ รองลงมา คือ มีบรรทัดฐานการทำงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต และกำหนดเป้าหมายการดำเนินการร่วมกับบุคลากร ส่วนค่าเฉลี่ยอันดับสุดท้าย คือ การดำเนินการมุ่งความสำคัญที่บุคคล

2. การเปรียบเทียบบารมีความเป็นผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี จำแนกตามเพศ ตำแหน่ง วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน วิทยฐานะ ขนาดสถานศึกษา และสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี ปรากฏผล ดังนี้

จำแนกตาม เพศ วุฒิการศึกษา ขนาดสถานศึกษา ในภาพรวม ผู้บริหารสถานศึกษาและครู มีการรับรู้ต่อบารมีความเป็นผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนเมื่อจำแนกตาม ตำแหน่ง ประสบการณ์ทำงาน วิทยฐานะ และสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี ไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาบารมีความเป็นผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี มีประเด็นอภิปราย ดังนี้

1. บารมีความเป็นผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ในภาพรวม มีพฤติกรรม อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านวัฒนธรรม ด้านสัญลักษณ์ ด้านการศึกษา ด้านมนุษย และด้านเทคนิค ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก การบริหารจัดการสถานศึกษาให้มีประสิทธิผลนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องบูรณาการทฤษฎีในการบริหารการศึกษา มาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสม รวมทั้งการสร้างสรรค์รูปแบบวิธีการขึ้นมาใหม่ให้สอดคล้องกับสภาพของสถานศึกษา อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นที่ยอมรับโดยทั่วกันว่า บารมีความเป็นผู้นำด้านสัญลักษณ์และด้านวัฒนธรรม เป็นบารมีที่ช่วยทำให้สถานศึกษายกระดับความรับผิดชอบต่องานและการปฏิบัติงานมากยิ่งขึ้น บารมีความเป็นผู้นำเป็นสิ่งจำเป็นที่จะช่วยให้การบริหารจัดการต่าง ๆ ในองค์กรสำเร็จลุล่วงไปได้ โดยผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีการดำเนินการที่มุ่งความสำคัญที่ผลลัพธ์ สร้างคุณค่าและประโยชน์ให้แก่สถานศึกษาและสังคม โดยใช้ความรู้คุณธรรมจริยธรรมในการดำเนินการ เสริมสร้างบุคลากรให้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานและใช้แผนในการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษา สอดคล้องกับแนวคิดของ เซอร์จิโอแวนนี (Sergiovanni, 2001, pp.99-115) ที่ได้กล่าวไว้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถจะทำให้สถานศึกษาประสบผลสำเร็จ ต้องมีบารมีความเป็นผู้นำ 5 ด้านคือด้านเทคนิค ด้านมนุษย ด้านการศึกษา ด้านสัญลักษณ์ และด้านวัฒนธรรม โดยบารมีความเป็นผู้นำด้านเทคนิค ด้านมนุษย และด้านการศึกษา เป็นบารมีพื้นฐานสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อที่จะทำให้สถานศึกษาสามารถจัดการเรียนการสอนได้ ส่วนบารมีความเป็นผู้นำด้านสัญลักษณ์และด้านวัฒนธรรม เป็นบารมีที่ช่วยทำให้สถานศึกษา ยกระดับความรับผิดชอบต่องานและการปฏิบัติงานมากยิ่งขึ้น และสอดคล้องกับแนวคิดของ รังสรรค์ ประเสริฐศรี (2548, หน้า 203) ที่ได้กล่าวไว้ว่า ลักษณะของวัฒนธรรมในการทำงานขององค์กร มีลักษณะพื้นฐานของวัฒนธรรมองค์กร 7 ประการดังนี้ 1) นวัตกรรมและความเสี่ยง 2) ความสามารถที่จะให้รายละเอียด 3) การมุ่งความสำคัญที่ผลลัพธ์ 4) ความมุ่งความสำคัญที่บุคคล 5) การมุ่งความสำคัญที่คณะทำงาน 6) ความก้าวร้าว และ 7) ความคงที่

1.1 ด้านเทคนิค ในภาพรวมมีพฤติกรรม อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษา มีการใช้แผนในการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาและวิเคราะห์สภาพแวดล้อมในการจัดทำแผนกลยุทธ์กลยุทธ์ในการวางแผน การจัดองค์การ การจัดระบบการทำงาน การทำงานร่วมกัน การจัดตารางให้กับสถานศึกษาเพื่อให้สถานศึกษามีเครื่องมือปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพที่สุด สอดคล้องกับแนวคิดของ ปราชญา กล้าผจญ, และสมศักดิ์ คงเทียง (2543, หน้า123) ที่กล่าวไว้ ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องมีความเป็นผู้นำด้านเทคนิคต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการกิจหน้าที่ที่ตนเองปฏิบัติ ในบรรดาเทคนิคที่สำคัญได้แก่

1) การพัฒนาองค์กร 2) การวางแผน 3) การตรวจสอบและการประเมินผล 4) การบริหารอย่างมีประสิทธิภาพ 5) วิธีการเพิ่มผลผลิตและคุณภาพ 6) การบริหารคุณภาพทั่วทั้งองค์กร 7) การวิเคราะห์สถานการณ์ 8) การบริหารอย่างมีส่วนร่วม 9) การจัดการข่าวสารข้อมูลสารสนเทศ 10) ระบบการวางแผนจัดทำงบประมาณ 11) การปฏิรูปองค์กร 12) การปรับรื้อระบบงาน และ 13) การบริหารจัดการเชิงกลยุทธ์ และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ นูเบิร์ต (Neubert, 1998, p.3469) ที่ได้ศึกษา คุณลักษณะทั่วไปของผู้หน้าที่เห็นได้ชัดในการทำงานเป็นกลุ่ม พบว่า การปฏิบัติหน้าที่ของผู้หน้าในการทำงานเป็นกลุ่มนั้น ผู้นำต้องมีความ สัมพันธ์กับบุคคลในกลุ่มเป็นที่ยอมรับของสมาชิกในกลุ่ม มีความสุขุมรอบคอบ ซื่อตรงต่อหน้าที่ เป็นที่ปรึกษาที่ดี ยอมรับในความรู้ความสามารถของคนอื่น สามารถประสานงานได้ดีและรู้จักข้อบกพร่องของตนเองแล้วพัฒนาให้ดีขึ้น

1.2 ด้านมนุษย ในภาพรวมมีพฤติกรรม อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษา มีการเสริมสร้างบุคลากรให้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสถานศึกษา และเพิ่มพูนความรู้ความสามารถให้แก่บุคลากรอยู่เสมอ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ วิเชียร วิทย์อุดม (2550, หน้า 205-206) ที่ศึกษาลักษณะความเป็นผู้นำด้านมนุษย ผลการศึกษาพบว่าความเป็นผู้นำด้านมนุษยมี 3 รูปแบบคือ 1) การยึดตัวเองเป็นหลัก เป็นพฤติกรรมของบุคคลที่พยายามจะทำตัวให้เด่นในกลุ่ม ต้องการการยอมรับจากคนอื่น อยากเด่น อยากดังแต่ไม่ค่อยร่วมมือ 2) การยึดงานเป็นหลัก เป็นพฤติกรรมของบุคคลที่จะช่วยกลุ่มทำงานเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์หรือจุดมุ่งหมายที่วางไว้ บุคคลพวกนี้จะมุ่งมั่นไม่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตัว และ 3) การยึดความสัมพันธ์เป็นหลัก เป็นพฤติกรรมของบุคคลที่เน้นความสัมพันธ์หรือความสัมพันธ์ของสมาชิกในกลุ่มไว้และค่อนข้างจะเป็นความสัมพันธ์ส่วนตัว ไม่ค่อยเน้นงานหรือตนเองเป็นหลัก บุคคลประเภทนี้จะดีในแง่ช่วยประนีประนอมและประสานงานในกลุ่มได้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของเกิตเซล, และกู๊ดด้า (Getzel, & Guda, 1957, pp. 423-441) ที่ศึกษาลักษณะของความเป็นผู้นำด้านมนุษย ผลการวิจัย พบว่าความเป็นผู้นำด้านมนุษยว่ามี 2 รูปแบบคือ 1) ความเป็นตัวของตัวเองตามบทบาทประกอบด้วย ความรู้ ความถนัด ทักษะคุณธรรม แนวคิดและความเชื่อ และ 2) ความรับผิดชอบต่อสังคมหรือหน่วยงาน ขึ้นอยู่กับหน่วยงาน บทบาทหน้าที่และความคาดหวังของสังคมนั้น

1.3 ด้านการศึกษา ในภาพรวมมีพฤติกรรม อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษามีการใช้ความรู้ คุณธรรมจริยธรรม ในการดำเนินงานและนำผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน มาใช้ในการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนของครูในโรงเรียน สอดคล้องกับแนวคิดของ สมาน อัสวภูมิ (2551, หน้า 9) ที่กล่าวถึงคุณลักษณะของผู้มีความเป็นผู้นำด้านการศึกษาตามความมุ่งหมายของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2)พุทธศักราช 2545 ว่า เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ มีคุณธรรมและจริยธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และสอดคล้องกับแนวคิดของเซอร์จิโอแวนนี (Sergiovanni, 2001, pp.99-115) ที่กล่าวไว้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความเป็นผู้นำด้านการศึกษาต้องสามารถบริหารจัดการ การศึกษาในสถานศึกษาในด้านการจัดทำและพัฒนาหลักสูตร การจัดและพัฒนาการเรียนการสอน การนิเทศการสอนภายใน การวัดและการประเมินผลการเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความเป็นผู้นำด้านการศึกษา จะสะท้อนถึงมาตรฐานการการเรียนรู้ของนักเรียน

1.4 ด้านสัญลักษณ์ ในภาพรวม มีพฤติกรรมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษา เป็นผู้สร้างคุณค่าและประโยชน์ให้แก่สถานศึกษาและสังคม อีกทั้งมองการณ์ไกลเพื่อสร้างโอกาสและสู่ทางใหม่ สอดคล้องกับแนวคิดของ เซอร์จิโอแวนนี (Sergiovanni, 2001, pp.99-115) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาจะเป็นสัญลักษณ์ของสถานศึกษาได้นั้น จะต้องมีความสามารถสร้างภาพในการปฏิบัติงานและเป้าหมายของการปฏิบัติงาน ซึ่งบอกถึงสิ่งที่จำเป็นและมีคุณค่าของสถานศึกษา มีความเป็นผู้นำที่เกี่ยวกับความคาดหวัง ความรู้สึก ความศรัทธาและความรับผิดชอบ ซึ่งบุคลากรหรือบุคคลอื่นมีต่อผู้บริหารสถานศึกษาและสอดคล้องกับแนวคิดของ สมภพ โรจนพันธ์ (2554, หน้า199) ที่กล่าวถึงลักษณะของการเป็นสัญลักษณ์ของการบริหารงานแบบญี่ปุ่น ในบทความของ แฟรงกลิน จูเนียร์ (Franklin Junior) ในหนังสือชื่อ สิ่งที่ขาดหายไป (The missing pieces) เกี่ยวกับลักษณะที่ประเทศอื่นๆไม่สามารถเอาอย่างหรือลอกเลียนการบริหารแบบญี่ปุ่นได้โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสนองความต้องการของพนักงาน มีหลักดังนี้

1. การมองการณ์ไกลในการประกอบธุรกิจ
2. ความเป็นหุ้นส่วนในความต้องการของบริษัทและของพนักงาน
3. ความเปิดเผยในโครงสร้างขององค์กรและการสื่อความหมายระหว่างกัน
4. การมีอำนาจในองค์กรร่วมกัน
5. การหาวิธีเพิ่มผลผลิตอย่างต่อเนื่อง

1.5 ด้านวัฒนธรรม ในภาพรวมมี พฤติกรรม อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษา มีการดำเนินการที่มุ่งความสำคัญที่ผลลัพธ์และมีบรรทัดฐานการทำงาน ด้วยความซื่อสัตย์สุจริตสอดคล้องกับแนวคิดของเซอร์จิโอแวนนี (Sergiovanni, 1987, pp.107-109) ที่กล่าวไว้ว่า วัฒนธรรมของสถานศึกษามีส่วนที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมของบุคลากรใน

สถานศึกษา 10 ประการ ได้แก่ 1) เป้าประสงค์ของสถานศึกษา (school purposes) 2) การมอบอำนาจ (empowerment) 3) การตัดสินใจ (decision making) 4) ความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของสถานศึกษา (Sense of community) 5) ความไว้วางใจ (Trust) 6) ความมีคุณภาพ (quality) 7) การยอมรับ (recognition) 8) ความเอื้ออาทร (caring) 9) ความซื่อสัตย์สุจริต (integrity) และ 10) ความหลากหลาย (diversity) และสอดคล้องกับแนวคิดของรังสรรค์ ประเสริฐศรี (2548, หน้า 203) ที่กล่าวไว้ วัฒนธรรมในการทำงานขององค์กรมีลักษณะพื้นฐาน 7 ประการดังนี้ 1) นวัตกรรมและความเสี่ยง 2) ความสามารถที่จะให้รายละเอียด 3) การมุ่งความสำคัญที่ผลลัพธ์ 4) ความมุ่งความสำคัญที่บุคคล 5) การมุ่งความสำคัญที่คณะทำงาน 6) ความก้าวร้าว และ 7) ความคงที่

2. ผลการเปรียบเทียบการมีภาวะเป็นผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาและครู จำแนกตาม เพศ ตำแหน่ง วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน วิทยฐานะ ขนาดสถานศึกษา และสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี

2.1 จำแนกตามเพศ ในภาพรวม ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีเพศต่างกัน มีการรับรู้ต่อการมีภาวะเป็นผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัย สอดคล้องกับผลการวิจัยของศตพล หมั่นวิชาดี (2553, หน้า 110) ที่ศึกษาการใช้ความเป็นผู้นำในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานีเขต 5 ผลการวิจัย พบว่า ข้าราชการครูที่มีเพศต่างกัน มีการรับรู้ต่อการใช้ความเป็นผู้นำในการดำเนินการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานีเขต 5 แตกต่างกัน.

2.2 จำแนกตามตำแหน่ง ในภาพรวม ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีตำแหน่งต่างกัน มีการรับรู้ต่อการมีภาวะเป็นผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัย สอดคล้องกับผลการวิจัยของ จีรานุช สระสม (2555, บทคัดย่อ) ที่ศึกษาการใช้ความเป็นผู้นำในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในเขตจังหวัดภาคกลาง ผลการวิจัย พบว่า การใช้ความเป็นผู้นำในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาทั้ง 4 ด้าน ไม่มีความสัมพันธ์กับตำแหน่งหน้าที่การปฏิบัติงานของผู้บริหารและครู แสดงว่าผู้บริหารและครูที่มีตำแหน่งหน้าที่การปฏิบัติงานต่างกัน คือผู้บริหารสถานศึกษากับครูผู้สอน มีการรับรู้ต่อการใช้ความเป็นผู้นำในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน

2.3 จำแนกตามวุฒิการศึกษา ในภาพรวม ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีการรับรู้ต่อการมีภาวะเป็นผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัย สอดคล้องกับผลการวิจัยของ จักรพันธ์ ไชยยิ่งกฤษศิริ (2553, บทคัดย่อ) ที่ศึกษาความเป็นผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 3

ผลการวิจัย พบว่าข้าราชการครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อความเป็นผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา แตกต่างกัน และสอดคล้องกับการวิจัยของ กัมพล แซ่มสา (2550, หน้า 68) ที่ศึกษาความเป็นผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ตามการรับรู้ของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1 ผลการวิจัย พบว่า ข้าราชการครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อความเป็นผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา แตกต่างกัน

2.4 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน ในภาพรวม ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีการรับรู้ต่อความเป็นผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัย สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชูจิตรพันธ์ประเสริฐ (2548, หน้า 16) ได้ศึกษาความพึงพอใจของครูต่อการเป็นผู้นำของผู้บริหารสตรีโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชลบุรี จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน ในภาพรวม ผลการวิจัย พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกันมีความพึงพอใจในความเป็นผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ไม่แตกต่างกัน

2.5 จำแนกตามวิทยฐานะ ในภาพรวม ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีวิทยฐานะต่างกัน มีการรับรู้ต่อความเป็นผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัย สอดคล้องกับผลการวิจัยของจิราณัฐ สระสม (2555, บทคัดย่อ) ที่ศึกษาการใช้ความเป็นผู้นำในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในเขตจังหวัดภาคกลาง ผลการวิจัย พบว่า การใช้ความเป็นผู้นำในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาทั้ง 4 ด้าน ไม่มีความสัมพันธ์กับวิทยฐานะของผู้บริหารและครู แสดงว่าผู้บริหารและครูที่มีวิทยฐานะต่างกัน มีรับรู้ต่อการใช้ความเป็นผู้นำในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาไม่แตกต่างกันและสอดคล้องกับการวิจัยของ สุรพล ชั่งดวงจิตร์ (2546, บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษารูปแบบความเป็นผู้นำของข้าราชการครูระดับบริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครปฐม ผลการวิจัย พบว่า ความเป็นผู้นำของข้าราชการครูระดับบริหารโรงเรียนประถมศึกษา จำแนกตามโอกาสความเจริญก้าวหน้า มีระดับความเป็นผู้นำแต่ละรูปแบบไม่แตกต่างกัน

2.6 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ในภาพรวม ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดต่างกัน มีการรับรู้ต่อความเป็นผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของอุทัยวรรณ ฝอยศิริ (2551, บทคัดย่อ) ที่ศึกษาความเป็นผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 ผลการวิจัย พบว่า ความเป็นผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 จำแนกตามตำแหน่งการปฏิบัติงาน โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันและสอดคล้องกับการวิจัยของ จิราณัฐ สระสม (2555, บทคัดย่อ) ที่ศึกษาการใช้ความเป็นผู้นำในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในเขตจังหวัดภาคกลาง พบว่า

การใช้ความเป็นผู้นำในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา มีความสัมพันธ์กับขนาดสถานศึกษา ในระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 แสดงว่าผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนขนาดต่างกันใช้ความเป็นผู้นำด้านการบริหารงานแตกต่างกัน

2.7 จำแนกตามสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี ในภาพรวม ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี ต่างกัน มีการรับรู้ต่อภารมีความเป็นผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเป็นช่วงแห่งการปฏิรูปการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ต่างพยายามใช้ภารมีความเป็นผู้นำ พัฒนาสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐาน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

จากผลการศึกษาพบมีความเป็นผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี มีการรับรู้ไปในทางเดียวกันคือ เห็นด้วยว่าผู้บริหารสถานศึกษา มีภารมีความเป็นผู้นำอยู่ในระดับมาก แต่จากสภาพปัญหาที่พบ อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษา ยังขาดภารมีความเป็นผู้นำในบางด้าน ดังนั้นผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะผู้บริหารสถานศึกษา ดังนี้

1.1 ด้านเทคนิค ควรมีการจัดระบบการให้รางวัลแก่บุคลากรอย่างมีแบบแผน

1.2 ด้านมนุษย ควรเป็นผู้ฟังที่ดี รับฟังความคิดเห็นของผู้ใต้บังคับบัญชาและผู้อื่น

1.3 ด้านการศึกษา ควรมีการบริหารจัดการศึกษาด้วยรูปแบบใหม่ๆ

1.4 ด้านสัญลักษณ์ ควรให้ความสำคัญกับค่านิยม ความเชื่อและบรรทัดฐานในการสร้างภาพลักษณ์ และเป้าหมายการทำงานของสถานศึกษา

1.5 ด้านวัฒนธรรม ผู้บริหารสถานศึกษา ควรมีทัศนคติให้ความไว้วางใจต่อบุคลากร

2. ข้อเสนอแนะในงานวิจัยครั้งต่อไป

2.1 การศึกษาภารมีความเป็นผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทฤษฎีหรือแนวคิดของนักวิชาการอื่น

2.2 การศึกษาภารมีความเป็นผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดหรือจังหวัดอื่น